

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 69/22
Люксембург, 28 април 2022 г.

Решение по дело C-237/20
Federatie Nederlandse Vakbeweging (Процедура pre-pack)

**Несъстоятелност на предприятие и права на работниците и служителите: в
случай на прехвърляне на активи в рамките на процедура pre-pack
приобретателят има право да приложи изключение от гарантирането на
правата на работниците и служителите, ако тази процедура е уредена със
законови или подзаконови разпоредби**

Концернът Heiploeg (наричан по-нататък „бившият концерн Heiploeg“) е съставен от множество дружества, които извършват търговия на едро с риба и морски дарове. През 2011 г. и 2012 г. бившият концерн Heiploeg реализира значителни финансови загуби, а през 2013 г. на четири дружества от този концерн е наложена имуществена санкция в размер на 27 милиона евро за участие в картел. След като никоя банка не се съгласява да предостави средства за заплащането на тази имуществена санкция, е започната процедура pre-pack.

В нидерландското право процедурата pre-pack е практика, която произхожда от съдебната практика и има за цел да позволи — в рамките на производството по несъстоятелност — да се извърши ликвидация, при която се прехвърля предприятие, продължаващо дейността си (going concern), така че кредиторите да бъдат удовлетворени във възможно най-голяма степен, а работните места да се запазят, доколкото е възможно. Договорените в рамките на тази процедура сделки по продажба (изцяло или отчасти) на предприятието се подготвят от „бъдещ синдик“, чиито задължения се определят от посочилия го компетентен съд и от указанията, давани от този съд или от определения за целта (от този съд) „бъдещ съдия по несъстоятелността“, който осъществява надзор над бъдещия синдик. В случай на последващо производство по несъстоятелност посоченият съд проверява дали тези лица са следвали всички дадени им указания, и ако отговорът е отрицателен, той назначава други лица за синдик и съдия по несъстоятелността, когато обявява несъстоятелността.

В този контекст през януари 2014 г. по искане на бившия концерн Heiploeg компетентният съд посочва двама „бъдещи синдици“ и един „бъдещ съдия по несъстоятелността“. През същия месец бившият концерн Heiploeg е обявен в несъстоятелност и същите лица са назначени в качеството съответно на синдици и съдия по несъстоятелността.

Две нидерландски дружества (наричани по-нататък „новият концерн Heiploeg“), вписани в търговския регистър на 21 януари 2014 г., поемат по-голямата част от търговската дейност на бившия концерн Heiploeg въз основа на договор за прехвърляне на активи. Съгласно този договор новият концерн Heiploeg сключва трудови договори с около две трети от работниците на бившия концерн Heiploeg, за да извършват същата работа, но при по-неблагоприятни условия.

Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) (Нидерландска синдикална федерация) обжалва решението, с което бившият концерн Heiploeg е обявен в несъстоятелност. Тази жалба е отхвърлена с мотива, че несъстоятелността е станала неизбежна и затова в случая може да се приложи изключение от изискването за гарантиране на правата на работниците и служителите в случай на прехвърляне на предприятия. Ето защо новият концерн Heiploeg не бил обвързан от приложимите преди прехвърлянето условия на труд и заетост.

Съгласно Директива 2001/23¹, чиято цел е да се осигури закрила на работниците и служителите, като по-специално се гарантират правата им в случай на прехвърляне на предприятие, трябва да бъдат изпълнени три условия, за да се приложи това изключение: прехвърлителят трябва да е в производство по несъстоятелност или трябва да е обявено сходно производство за неплатежоспособност, това производство трябва да бъде започнато с оглед на ликвидацията на активите на прехвърлителя и то трябва да се намира под надзора на компетентен публичен орган (или на синдик, упълномощен от такъв орган).

FNV подава касационна жалба пред Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд на Нидерландия), като счита, че напротив, изключението не може да се приложи в случай на процедура pre-pack и че поради това трябва да се запазят условията на труд на поетите работници и служители.

Сезиран от тази юрисдикция с преюдициално запитване, Съдът постановява, че в случай на прехвърляне, подготвено в рамките на процедура pre-pack като разглежданата, и при условие че тази процедура е уредена със законови или подзаконови разпоредби, приобретателят по принцип има право да приложи изключение от гарантирането на правата на работниците и служителите².

Съображения на Съда

От една страна, що се отнася до условието за започване на производство по несъстоятелност или на сходно производство за неплатежоспособност с оглед на ликвидацията на активите на прехвърлителя³, Съдът отбелязва, че в случая несъстоятелността на прехвърлителя е била неизбежна и както производството по несъстоятелност, така и предхождащата го процедура pre-pack са били насочени към ликвидация на неговите активи, каквато е била обявена. Освен това прехвърлянето на предприятието е извършено в хода на това производство по несъстоятелност.

Целта на изключението от гарантирането на правата на работниците или служителите е да се премахне сериозната опасност от намаляване на стойността на прехвърляното предприятие или от влошаване на условията на живот и труд на работната сила, докато целта на процедурата pre-pack, последвана от производство по несъстоятелност, е всички кредитори да бъдат удовлетворени във възможно най-голяма степен и работните места да се запазят, доколкото е възможно. Съдът допълва, че до процедура pre-pack с оглед на ликвидацията на дадено дружество се прибегва с цел да се увеличи вероятността за удовлетворяване на кредиторите. Следователно, взети заедно, процедурата pre-pack и производството по несъстоятелност могат да се разглеждат като насочени към ликвидация на предприятието по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/23, стига процедурата pre-pack да е уредена със законови или подзаконови разпоредби, за да се отговори на изискването за правна сигурност.

От друга страна, Съдът посочва, че разглежданата в главното производство процедура pre-pack може да се приеме за осъществена под надзора на компетентен публичен орган по смисъла на член 5 от Директива 2001/23, стига посочената процедура да е уредена със законови или подзаконови разпоредби. Всъщност „бъдещият синдик“ и „бъдещият съдия по несъстоятелността“ се посочват от компетентния относно процедурата pre-pack съд, който

¹ Член 5, параграф 1 от Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, 2001 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20).

² Става въпрос за правата, предвидени в членове 3 и 4 от Директива 2001/23. Член 3, параграф 1, първа алинея от тази директива се отнася до прехвърлянето към приобретателя на правата и задълженията, произтичащи от обвързващи прехвърлителя трудови договори или трудови правоотношения, а член 4, параграф 1, първа алинея забранява уволнението на работници и служители единствено заради прехвърлянето.

³ В това отношение Съдът прави разграничение между разглежданата понастоящем процедура pre-pack и тази по делото, по което е постановено решение от 22 юни 2017 г., *Federatie Nederlandse Vakvereniging и др.*, [C-126/16](#) (вж. също [Прессъобщение № 70/17](#)), като посочва, че последната не е била насочена към ликвидация на съответното предприятие.

определя функциите им и който при последващото откриване на производството по несъстоятелност осъществява контрол относно изпълнението на тези функции, решавайки да назначи (или не) същите лица за синдик и съдия по несъстоятелността.

Освен това прехвърлянето, подготвено в хода на процедурата pre-pack, се извършва едва след откриването на производството по несъстоятелност, като синдикът и съдията по несъстоятелността могат да откажат да се извърши прехвърляне, ако считат, че то не е в интерес на кредиторите на прехвърлителя. В допълнение, освен че „бъдещият синдик“ трябва да отчете своето управление на подготвителната фаза в доклада относно несъстоятелността, от него може да бъде търсена и отговорност при същите условия като за синдика в производството по несъстоятелност.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293